

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. juni 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1001 (MOF alm. del) stillet 3. juni 2020 efter ønske fra Jacob Jensen (V).

Spørgsmål nr. 1001

”Vil ministeren oplyse, om der findes undersøgelser af miljøeffekterne af at udlede miljøfremmede stoffer direkte ud i havmiljøet, som det sker ved overløb eller ved planlagte udslip, og vil ministeren i så fald redegøre for, hvad disse undersøgelser viser?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”De miljøfarlige forurenende stoffer er i varierende omfang miljøskadelige og kan dermed potentielt forårsage uacceptable effekter på det akvatiske økosystem. Visse af stofferne er hormonforstyrrende, dvs. de kan påvirke fx organismernes reproduktion, udvikling og vækst. Miljøeffekter af sådanne stoffer i vandmiljøet afhænger af, hvilke stoffer der er tale om, og hvilke mængder (koncentrationer) de forekommer i.

Miljøstyrelsens overvågningsprogram omfatter målinger af koncentrationsniveauer af miljøfarlige forurenende stoffer i vandmiljøet med henblik på at kunne vurdere, om forekomsten af stofferne påvirker miljøtilstanden i vandområderne. NOVANA-programmet omfatter således målinger af koncentrationer af mere end hundrede metaller, pesticider, PAH'er, lægemidler, chlorerede opløsningsmidler, blodgørere, perflourerede forbindelser, phenoler og organotinforbindelser m.fl. på i alt 470 lokaliteter i vandløb, søer og kystvande. Overvågningsresultaterne indgår ved klassificering af vandområdernes tilstand, senest for vandløb og søer i forbindelse med basisanalysen forud for vandområdeplaner 2021-2027 og for kystvande i vandområdeplanerne 2015-2021. Resultaterne vil blive opdateret til brug for vandområdeplanerne 2021-2027.

Ved klassificeringen af vandområdernes tilstand indgår de fastsatte miljøkvalitetskrav. Et miljøkvalitetskrav udtrykker den koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer i vand, sediment eller biota, som ikke bør overskrides af hensyn til beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet. For de stoffer, der er fastsat miljøkvalitetskrav, er kravene fastsat på et fagligt grundlag, og hvis et givet miljøfarligt stof forekommer i vandmiljøet i en koncentration, som overskrider miljøkvalitetskravet, kan der – afhængigt af hvilket stof der er tale om – forventes en effekt heraf som ovenfor beskrevet.

Som led i havstrategien undersøges i NOVANA-programmet også blåmuslinger, ålekvabber og snegle for biologiske effekter som følge af forekomst af miljøfarlige stoffer i vandmiljøet. Resultaterne af disse undersøgelser, som senest er rapporteret i 2016, tyder på, at muslingerne på de undersøgte lokaliteter

i Storebælt og Øresund ikke har været udsat for væsentlig påvirkning af miljøfarlige stoffer, mens niveauerne af fejludviklede ålekvabbeunger for begge stationer i 2015 og 2016 var forhøjede, hvilket tyder på en negativ miljøpåvirkning. Der er endvidere konstateret hormonforstyrrelser hos havsnegle mange steder, særligt ved sejlrender og i havne, idet niveauet dog har været faldende siden et forbud i 2003 mod brug af organotinforbindelsen TBT i bundmaling¹.

Vandområder, hvor den økologiske eller kemiske tilstand klassificeres som værende ikke-god for så vidt angår miljøfarlige stoffer, forventes at indgå i udarbejdelsen af indsatsprogrammerne for henholdsvis vandrammedirektivet og havstrategidirektivet i 2021."

Lea Wermelin

/

Kristian Hovgaard Juul-Larsen

¹ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15093396/>